

5.3 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

5.3.1. Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Informatika se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. až 9. ročníku 1 hodinu týdně. Na prvním stupni se žáci naučí základům práce na počítači. Na tyto základy navazuje rozšiřování těchto vědomostí a dovedností na 2. stupni.

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, ve vyšších ročnících, s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat a využívat paralelně se zpracováním informací získaných prostřednictvím Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu. Tento předmět propojuje a rozvíjí i poznatky získané v jiných předmětech jako jsou matematika, zeměpis, přírodopis a další.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Environmentální výchova, Mediální výchova

Do výuky jsou začleňovány také krátkodobé projekty, při jejichž realizaci žáci mají prostor pro rozvíjení svých dovedností i nad rámec základního učiva.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- žáci objevují možnosti využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, využívají dosud získané zkušenosti.
- objevováním souvislostí posoudí vlastní pokrok, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a je o nich schopen diskutovat

Kompetence k řešení problémů

- žáci se snaží o tvořivý přístup při řešení, uvědomují si, že může existovat více řešení
- žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení, ověření a obhájení zvoleného postupu, žáci se snaží řešení uplatnit v praktickém životě, ověřují a obhajují si zvolený postup

Kompetence komunikativní

- žáci se také učí při komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci dodržují pravidla potřebná k plnohodnotnému soužití a spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- žáci se učí spolupracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci ohleduplní a taktní, chápe lidskou různorodost

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, citace použitého pramene).
- žáci kriticky přemýšlí nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci využijí IT pro hledání informací důležitých pro svůj rozvoj spojený se školní docházkou

Vzdělávací obsah

ROČNÍK	VÝSTUPY - ŽÁK	UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
4.	<ul style="list-style-type: none"> - zapne a korektně vypne počítačovou stanici - přihlásí se do sítě a odhlásí ze sítě - pojmenovává fyzické části počítače 	Hardware Software Bezpečnost na síti	PČ, Prv – práce s informacemi, moderní komunikace
4.	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se na klávesnici, zná funkce nejdůležitějších kláves - s myší ovládá základní operace: klik - výběr, tažení se stisknutým levým tlačítkem, dvojklik 	Práce s klávesnicí a myší <ul style="list-style-type: none"> - části klávesnice - pojmy: klik, dvojklik, uchopení a tažení 	
4.	<ul style="list-style-type: none"> - s použitím nástrojů dokáže nakreslit obrázek 	Grafika <ul style="list-style-type: none"> - programy na tvorbu obrázků - základní nástroje a možnosti nastavení 	
4.	<ul style="list-style-type: none"> - napíše všechna písmena abecedy (malá i velká) pomocí klávesnice - napíše číslice a některé specifických znaky pomocí klávesnice 	Psaní textu <ul style="list-style-type: none"> - pojem: textové editory - pohyb v dokumentu (klávesnice, myš) - psaní, oprava textu 	
5.	<ul style="list-style-type: none"> - spustí samostatně určený program pomocí myši z plochy či nabídky „Programy“ 	Práce s programy <ul style="list-style-type: none"> - způsoby spouštění programů - spuštění kliknutím z plochy - nabídka „Start - Programy“ - bezpečnost na síti 	
5.	<ul style="list-style-type: none"> - nalezne pomocí prohlížeče stránku na zadané adrese - pohybuje se po webových stránkách prostřednictvím hypertextových odkazů 	Internet <ul style="list-style-type: none"> - význam a využití Internetu - vztah k Internetu - pohyb po webu přes hypertextové odkazy - jednoduché vyhledávání 	
5.	<ul style="list-style-type: none"> - v textovém editoru napíše krátký text - otevře existující soubor, upraví vlastnosti písma - uloží soubor na určené místo 	Textové editory <ul style="list-style-type: none"> - pojem: textové editory - uložení, otevření souboru - pohyb v dokumentu - označení části textu do bloku - editace textu - písmo – typ, velikost, tučné, kurzíva, podtržené, barva (panel nástrojů) 	
5.	<ul style="list-style-type: none"> - nakreslí obrázek a uloží jej 	Práce s grafikou	

	<ul style="list-style-type: none"> - otevře obrázek pro změny a změněný jej znovu uloží 	<ul style="list-style-type: none"> - uložení vytvořeného obrázku nebo jeho změn, otevření obrázku 	
5.	<ul style="list-style-type: none"> - na Internetu vyhledá stránku dle zadaného tématu - z webovské stránky dokáže uložit obrázek - komunikuje prostřednictvím komunikačních zařízení 	Www, komunikace <ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání informací - ukládání nalezených informací a jejich další zpracování - komunikační zařízení 	
6.	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se na ploše OS Windows - chápe souvislost mezi pohybem kurzoru po obrazovce a pohybem myši - orientuje se na klávesnici, používá potvrzení, či zamítnutí činnosti, je-li vyzván upozorněním OS - spouští přes nabídku Start, nebo pomocí ikon na ploše zvolené aplikace - používá aplikace Kalkulačka, WordPad, Malování - zvládá přepínání mezi spuštěnými aplikacemi - orientuje se v menu a ovládacích prvcích „okna“ ve Windows (panely nástrojů, minimalizace a maximalizace okna) 	Začátky s počítačem <ul style="list-style-type: none"> - prostředí počítače - spouštění aplikací - přepínání mezi aplikacemi 	
6.	<ul style="list-style-type: none"> - ovládá psaní všech znaků dostupných přes klávesnici - používá ukládání a otevírání souborů aplikací - zvládá kopírování textu, obrázků v jedné aplikaci - kopíruje texty a obrázky mezi aplikacemi 	Psaní na klávesnici, Aplikace <ul style="list-style-type: none"> - písmenka (program pro učení psaní na klávesnici) - psaní a korekce chyb textu - ukládání a otevírání souborů - kopírování 	
7.	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní dovednosti při psaní a editování textů - ovládá jednoduché nástroje pomocí „panelů nástrojů“ či „menu“ - ovládá formát písma a jeho změny - zvládá jednoduché prvky formátu odstavce - orientuje se v prostředí MS Word 	Textové editory <ul style="list-style-type: none"> - psaní a editace textu - práce s nástroji textového editoru - hledání a nahrazování textu - formátování dokumentu - formát písma - formát odstavce 	
7.	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje dva druhy grafiky (bitmapová, vektorová) - pracuje s nástroji programu Malování (guma, lupa, výběr, režim průhlednosti) - pracuje s vybranou částí obrázku - umí vložit text do obrázku 	Počítačová grafika <ul style="list-style-type: none"> - druhy počítačové grafiky - aplikace Malování 	
7.	<ul style="list-style-type: none"> - ovládá práci s internetovým prohlížečem - orientuje se v pojmech adresa, odkaz - zvládá vyhledávání jednoduchých informací pomocí vyhledávacích portálů - pracuje se získanými informacemi (ukládá do souborů, kopíruje) 	Internet <ul style="list-style-type: none"> - prohlížeče webových stránek - internetové adresy - hypertextové odkazy - vyhledávání na Internetu - ukládání informací z Internetu 	
8.	<ul style="list-style-type: none"> - na základě zkušeností při práci s aplikacemi vytvoří, otevře či smaže soubor - vytvoří vlastní složky - kopíruje a přesouvá soubory mezi různými složkami 	Práce se soubory <ul style="list-style-type: none"> - soubor - typy souborů - vlastnosti souborů 	

	<ul style="list-style-type: none"> - třídí data pomocí složek - používá komprimaci a dekomprimaci dat 	<ul style="list-style-type: none"> - organizace programů a dat v počítači - složky - disky - kopírování a přesouvání souborů a složek - cesta k souboru - komprimace souborů 	
8.	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v prostředí editoru pro vektorovou grafiku - zvládá jednoduché úpravy objektů - používá co nejširší škálu nástrojů při práci s objekty (barva, rotace, úkos, výplň) - vytváří složitějších geometrické tvarů pomocí křivek - vloží do obrázku text 	<p>Vektorová grafika</p> <ul style="list-style-type: none"> - editory pro vektorovou grafiku - objekty a práce s nimi - úpravy objektů - křivky - psaní textu ve vektorovém editoru 	
8.	<ul style="list-style-type: none"> - používá při práci komunikaci pomocí elektronické pošty - pošle se zprávou přílohu - respektuje základní pravidla pro bezpečné používání elektronické pošty (viry) 	<p>Elektronická pošta</p> <ul style="list-style-type: none"> - e-mailová adresa - zřízení e-mailové schránky - prohlížení pošty - psaní a posílání nových zpráv - příloha elektronické pošty - bezpečnost e-mailové komunikace 	
9.	<ul style="list-style-type: none"> - zobrazí neviditelné znaky - vkládá do textu obrázky různým způsobem (obtékání textu) - vytvoří seznam pomocí odrážek - vytvoří seznam s číslovanými položkami - pro lepší srozumitelnost textu, jeho sdělení, vhodně používá tabulátorů a zarážek 	<p>Práce s texty</p> <ul style="list-style-type: none"> - typografická pravidla pro tvorbu dokumentů - vkládání a úpravy obrázků - psaní seznamů - tabulátor a zarážky 	
9.	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v prostředí tabulkového procesoru - používá jednoduché vzorce a funkce pro početní operace v matematice, nebo fyzice - využívá tabulek ke zpracování a vyhodnocování dat (procentuelní vyjádření, grafy) 	<p>Práce s tabulkami</p> <ul style="list-style-type: none"> - tabulkový procesor - tabulka, buňka - vzorce a výpočty - funkce - formát buňky - pojmenování buněk - grafy - textové funkce 	
9.	<ul style="list-style-type: none"> - vytvoří prezentaci na vlastní téma - vytvoří prezentaci na zadané téma - využívá možnosti prezentace (oživení animacemi, zvuky, dynamickými prvky) 	<p>Počítačové prezentace</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla pro vytváření prezentací - vytváření prezentací - prostředí pro tvorbu prezentací 	
	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje rozdíl mezi textem zobrazeným webovým prohlížečem a zdrojovým textem v HTML - orientuje se v základních prvcích jazyka HTML - vytváří webovou stránku s využitím jednoduchých tagů HTML 	<p>Tvorba webových stránek</p> <ul style="list-style-type: none"> - internetový prohlížeč - editor webových stránek - struktura webových stránek - jazyk HTML 	